

לקראת מיג'זר ציבורי אחראי וחופשי

מאת: עו"ד אברהם ינחת, ופרופ' נתנאל לאור

מצב החירום במדינה – מבחינה משפטית

מבחינה משפטית - לא חיל משטר החירום במדינת ישראל, ولو ליום אחד. ניתן לומר, כי מדינת ישראל מצויה במצב קבוע של חירום-משפט. כך נקבע, מיד עם קום המדינה, סעיף 9 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, שבו הוסמכת מועצת המדינה הזמנית להכריז, כי קיים במדינה מצב של חירום; ובעם הסמכה מועצת המדינה הזמנית הוסמכו שרי הממשלה לתקן תקנות לשעת חירום, שתוקפן עדיף על הוראותיו של כל חוק.

בהתאם לכך הכריזה מועצת המדינה הזמנית, ביום 19.5.1948 על קיומה של שעת חירום; והחלטתה זו – שרים וקצינים, ללא הפטוגת, עד לעצם היום הזה. במצב משפטי זה ניתן הפרט ל"חסדי הרשות". המוסמכת לשול מנגנו זכויות חكوكות מכוח תקנות לשעת חירום. מפלטו היחיד של הפרט במקרה אלה הוא בית המשפט הגבוה לצדק.

מצב החירום במדינה – מבחינה חברתית

מבחינה חברתית – במדינה, שכבה מצב החירום הוא הנורמה היומיומית, מוצאת הפרט ביחסו במוגרת המגנון המים. בו מזוהה המימוש העצמי עם טובת הקולקטיב, וניטעת בפרט התחששה, כי כל עוד קיימת המדינה יהיו קיימים מוסדותיה, שבין דפנותיהם הוא ספון, ושאות טבותם-טובתו, הוא דושך. מצב זה מהווה תמרץ שלילי מובהק לקיומן של יוזמות פרטיות ולפעילות מוחוץ לדופן של רחם המים, המשרה ביחסו לחושים בצליו.

מאליו מובן. כי בכך יש כדי להביא לדילול מתמשך של יוזמות פרטיות ושל יצירות, ולהתרחבות יתר של המים מעבר לנחוץ ועל השבון העילית והמשאבים הלאומיים.

ובאות – מצב זה, של חירום משפטי תמיידי, יוצר מסורת שלטונית, אשר, במסגרת השקפת עולם קולקטיביסטית, הותיר לפרט ולযומותיו מקום מוגבל ביותר להתגרר בו.

מבוא

מדינת ישראל הצטרפה למדינות רבות בעולם המערבי, בכך שהחלה בתהליך הפרטה של חברות ממשתיות. לאחרונה אף נאמר במבוא ל"הצעת חוק חברות המשתיות (תיקון מס' 8) (הפרטה התשנ"ג-1993)", בהנחת יסוד כלכלית, כי –

"הממשלה רואה בהפרטה חברות ממשתיות מרכיב חיוני בשכלול פעילות המשק הלאומי, הגברתיעילותו וצמיחתו".

ואולם, תהליך הפרטה הינו תהליך עמוק יותר מאשר הוא נחוץ להיות, והוא עשוי להיות בעל השלכות מוחות יותר משיכלול הפעולות המישקית וייעולה.

גישה קולקטיביסטית שיסודה: בתפיסה חיים כוללת ובוואות ישראל במצב חירום של קבוע

ריכזו הפעולות הלאומיות והמשאבים הלאומיים בידי גוממים ממשתיים במדינת ישראל נבעה, במידה רבה, מגישה קולקטיביסטית. שלפיה הפרט איננו מושא להתייחסות עצמאית, בלבד מזו שמוצלת עלייו מכוח הכלל. תפיסה זו אינה כלכלית בלבד, אלא תפיסה כוללת המקופה את כל תחומי החיים: הכלכליים, הפוליטיים, החברתיים והאיריאולוגיים. לפי תפיסה זו, הדרך הטובה ביותר לדאגן לפרט היא במוגרת המשתיות הכוללת, המופקדת על איזון בין צורכי הכלל לבין צורכי הפרט, ובמוגרת של הארגוני רוחה מאוגדים ("דוגמת הכללית"), הנתפסים כגופים המוסוגים לאין בין צורכי החברה לבין צורכי הפרט, תוך שימוש דגש על רוחותתו של הפרט וביצועה של אינטגרציה חברתית.

גישה זו רוחה בתחילת ראה כתוצאה מההשקפת עולם סוציאליסטית, והיא התזיקה עם קום המדינה לנוכח העבודה, כי מדינת ישראל נמצאה במצב קבוע של חירום, הדוחה את צרכיו של הפרט. במדינה, שבה יש לקולקטיב צרכים דחופים – נדחים צורכי הפרט בכל עת מפני צורכי החברה, הדואגת ממילא לפרט.

מבחןיה כלכלית – החל תהליך ההפרטה; והוא אף מוגדר, כאמור, כחלק יסודי ממדייניותה הכלכלית של הממשלה ומן היעדרים הלאומיים שהיא הציבה. למעשה, ניכבו הבקיעים במסורת הקולקטיביסטית עם עליית מפלגת "היליכוד" לשולטן, וכבר בתקציב המדינה לשנת 1979 נאמר (בעמוד 23) –

"מדיניות הממשלה היא לצמצם, ככל הניתן, את מעורבותה וישראל בעילות המשקית, תוך הגדלת משקלו של הסטוק העסקי, במסגרת מדיניות זו תמכור הממשלה, בשלהותן או בחילוקן, חברות שבבעלותה".

מדיניות מוצחרת זו הלכה והשתרש, והיא הילה לצبور תאוצה בשנים האחרונות, והוא החלה

למעשה, יוושמה הגישה האינדויידואליסטיית ("OLD-WIG") בתחוםים כלכליים רבים בתחלת שנות השמונים, והוא הגעה לקיצוגות בעת שביקשו ליישם את תוכנית הדולרייזציה. לאחר מכן, חלה נסיגה בתהליך זה והוכר הצורך בקיום של גופים מוסדרים מוסדרים. עם זאת, התהליכים שהחלו באותה עת, הטיעמו את המשק את טעמה של הפרטה ושל ליברליזציה ונעו לבת-הפיקים. כך, רואים אנו, כי גם מפלגת העבודה ממשיכה את תהליכי ההפרטה, והיא מפעילה מדיניות כלכלית ליברלית. התוכנית הכלכלית המיוושמת בעת הינה מנוקת מהשקפת עולם חברתי, ולמעטה מדינת ישראל דוחרת אל עבר "חלל-ריק" אידיאולוגי, ללא שיעמדו נגד ענינה מטרות חברתיות ברורות.

חלופה – שתאפשר ליצור מיגור חדש למשק

מאמר זה מבקש לנצל תקופת פתיחות זו, כדי להציג חלופה, אשר תהווה דרך בין-גיטים בין הgiות הכלכליות השונות, ואשר תאפשר ליצור מיגור חדש במשק, שיטול ידייו העצמאיות חלק ניכר מן הפעולות הציבורית, עם זאת יפעל באופן אחראי, ממלכתי ומפוקחת.

בכך יהיה, כדי להקל את הקושי החמור, המתעורר בעיקר בתחום הטיפול בענייני הסעד, הרוחה והבריאות. תחומיים אלה מעורקים באופן ניכר ביותר על תקציב המדינה, וגורמים להכברת נטול המשוטל על הציבור.

בחברה, שבה גונגים עקרונות הקולקטיביים, מועצת המימש את ההצעה הלאומית בתחום זה, והוא המופקד על מימנו ועל גביהו הכספיים המיעודים לכך. לעומת זאת, בחברה, המעוינות

גישה זו קשה יותר לפרט, במובנים רבים, מן הגישה הפטרנלייטית. הגישה הפטרנלייטית מכירה באחריותו של הפרט למתרחש בתחוםו, אך גורסת, כי בתנאים מסוימים, וביחור בשעות הירום, יודעת הממשלה טוב יותר מן הפרט, מה טוב לו. בכך נמצאת האוטונומיה של הפרט מוגבלת, והרשאות מחליטה בעבר הפרט. ואולם, לנוכח העובדה, כי הפטרנליים מכיר בקיומו של הפרט כאינדויידואל, יש לו זכות קיום עצמאית.

לעומת זאת, בגישה הקולקטיביסטית אין קיימים אינטלקטואליים פרטניים מחוץ לגדרי הקולקטיב, ולא תיתכן סתירה בין טובת הפרט לבין טובת החברה. זהה אידיאויזציה של הקולקטיב, המהווה מירשם לדיפוי הרצון הטבעי של הפרט לחזור ממסגרות ולזום באופן חופשי. לפי גישה זו – לא קיים ציבור עצמאי של פרט (להבדיל מציבור של עצמאיים), המסוגל לעמוד ביחס בין המימש לבין הפרט.⁽¹⁾

הדרך לסיוונה של תפיסת החירום התמידית

מצב החירום-המשפט. שבו נמצאת מדינת ישראל, זה שנות דור, מנע התפתחות של דרכם בינוין, אשר תהווה חלופה לשתי השקפות העולם: המסורתיות: הקולקטיביסטית והאינדויידואליסטית. ואולם, לאחרונה היל שינוי מהותי בגישה טוטאלית זו.

*

מבחןיה משפטית – הילה מדינת ישראל להתוות את הדרך לסיוונה של תפיסת-הHIROM התמידית. בשנת תשנ"ב-1992 התקבל בכנסת תיקון לחוק יסוד: "הממשלה", אשר יכנס לתוקפו ביום שהחל לכון ראש ממשלה, שיבחר בהתאם לחוק היסוד בנוסחו החדש, ובצמוד לבחירות לכנסת ה-14.

חוק זה מבטל את תוקפו של סעיף 9 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, וסעיף 49 שבו מסמיך את הכנסת להכריז על מצב חירום אך ורק אם ראתה "נסיבות בהכרזת מצב של חירום". ואם ראתה הכנסתת להכרז על מצב חירום אך ורק אם ראתה "נסיבות בהכרזת מצב של חירום". ואם ראתה הכנסתת לנכון להכרז זאת – היא תגדיר ותתnom את תקופת תוקפו של מצב החירום, וזו לא תעליה על שנה; ואולם, בידי הכנסת מצויה הסמכות להכרז, שוב, על מצב חירום.

החוק החדש מגביל, למעשה, את "מצב החירום" המשפטי לתקופה קצובה בלבד, המותנה בקיומו של מצב חירום ממשי ומיוחד.

*

והמיוזרים - ותאפשר לאינטלקטואליים פראטאים וככליאים לוסת את היקף ההשקעה בסעד וברווחה. יוציאן, גישה זו חרגה מוגדר תיאורית בעלים והפכה לעיקרון מזחה במשטרים פוליטיים שונים. אלה שדגלו באופן קיצוני בתיאוריה זו (כגון המפלגה הרפובליקנית בארץ)², בראשות הנשיאים ריאגן ובוש). דאו בהבטחת הכנסת המשולמת למוכטלים. מעשה לא-רצionario של הממשלה, לפי תפיסת זו עולת, כי על הממשלה להנער רק במושאייף, כגון: מדיניות חוץ, ביטחון וכיו"ב, ואילו מדיניות השעד נותרת בתחום הפרט ללא כל התערבות ממשלתייה.

*
מבחן מהפטית קיימים בכלכלת, מהסוג דלעיל.
שלושה מיגרים:

המיוזר השלטוני -

הפרט והחברות שהוא מקים.

המיוזר המוסדי -

הממשלה וגופים נבחרים אחרים (עיריות, אירוגני עובדים וכיו"ב) והחברות שם מקימים. מבחן ערבית, המיוזר השלטוני (הגופים הנבחרים) שוואבים את תוקפם מן הפרטים שבחרו בהם.

המיוזר הציבורי -

הירוגנים הולונטאריים, המייצגים את הציבור עצמו (בהבדל מן המיסד שלטוני). מיוזר זה ממלא את התפקיד שבין הפרט לשולטן. זה תוך מוסדי, ונמצאה לו מסגרת תיאורית שהוא האינדיידואליות המוסרי.

בעידן של ביטוח לטאגו - הסעד הוא בתחום הרגש והערלים

בהתאם לתיאוריה האינדיידואליתית הקלאסית, אפשר לראות את הנזון מיפויו לדעת, כבלתי-רצionario.⁽²⁾ לחופין, ניתן לראות פעילות זו, כניתראלית מבחינת התיאוריה הכלכלית, וכמשמעותית בתחום העדפות של הפרט. לモותר לציין, כי במדינה המודרנית אי אפשר להתייחס באופן זה לסעד ולרווחה

תשובתו של אדם סמית עצמו על שאלת, מודיעו רואג הפרט לוולטנו, הינה, כי אדם רצionario רוצה להיות בחברה, שלא תזנוח אותו בעיות מצוקה.

בשימוש השקפה אינדיידואליתית, וביחוד במדינה המתכונת מעבר מהשקפה קולקטיביסטית להשקפה ליברלית יותר. עליה מיד השאלה, בתחום אחריותו של מי תופק הרגנה והפעולה לטובת הפרט הנזוק?

לכוארה, שאלה זו אינה אמורה להטריד כלל, משום שההשקפה האינדיידואליתית סומכת יתרותיה בעיקרון הפעולה הרצינלית; ותיכנון חברותי רצionario מביא בחשבון גם את תיכנון מדיניות הרוחה, הסעד והרווחה. אך לא כך היא דרכו של עולם, וביחוד - לא על פי השקפה האינדיידואליתית הקלאסית, כפי יפורט להלן.

曩יג, על כן, הן את הביעיות המתעוררת בהקשר זה, והן את המודל המוצע כפתרון.

הציג הבעיה: סעד ובריאות בחברה ליברלית - כ厰ורה מבחן

התפיסה האינדיידואליתית הקלאסית, שארם סמית הינו אחד מאבותה, גורסת, כי יש להפוך את משאבי האומה בידי הפרט, שהינו נטול עכבות מיסדיות. בנסיבות אלה, ניתן לידי מיצוי "עקרון יסות המשק באמצעות היד הנעמלת", המניח, כי כל אדם רצionario פועל באופן שיביא למירב התועלות הכלכלית האישית שבידו להפיק, וכי פעולות כל הפרטים בחברה נמצאות, מטבען, בשווי משקל הרמוני, והן מזינות זו את זו, ואולם, לפי תפיסה זו מגיעים אנו לתוצאות הבאות:

א. הפרט - אחראי למעשו
כל פרט אחראי לתוצאות היישרות של מעשיו. כל ריכוך של התוצאות הנגרמות באופן טבעי מפעלו, אינו רצionario, ויש בו משום גבייה מחיר מיותר מפרטים אחרים.

ב. ההפרטה - גם בסعد וברוחה
את התקציב הציבורי יש לחלק באופן רצionario. מכיוון שסעד יכול להיות כפולה בלתי-רצינלית, כדי שיעסב להלן. הרי שיש לשול, מבחינה מוסרית, השקעה של משאים ציבוריים במדיניות הסעד, ויש לראות בו פעולה הבאה על חשבון פרטיהם אחרים.

לאמור, מן הראי, כי ההפרטה תוכל גם ביחס לפעלויות הסעד וברוחה, וכי הממשלה תסיג לאחר את התערבותה בשוק - בכלל התהווים

ביזוטר; ואם כן, על יסוד איזו סיבת הגינויית יש לחייב אותם בתשלומיים למימון שירותים ציבוריים, שאינם עולמים עליהם בחשיבותם?

מרושעת - מכיוון שהצעה זו, פידושה הוא: שימוש מכון ברגשות הנדרבות של החלק הטוב ביותר של הקהילה, באמצעותם אלה חלק מאד לא-פרופורציונלי של מיסים נוספים.

ואולם, עצם הוצרך להטמוד עד כוונה לביצול הפטור ממפ, המוצע לשפט מימון פעילות רווחה בסעד, מלבד עד כמה סותרת הגישה האינדיו-אליסטיות למדיניות הומנית של סעד, שמבינה כלכלית טהורה היא אולי אינה רצינלית.

העברת פעילות מהממשלה לאגיפט פרטיים תוך דאגה למיגרים חוניים שאינם רווחים

ובן, כי העברת פעילות מן הממשלה לגופים פרטיים חייכת להיעשות באופןן. שיאפשר דאגה למיגרים חוניים אף במקומות שבהם היא אינה רווחית. ופעילות הסעד והרווחה היא, במקרה רכיבם, פעילות שאינה רווחית.

על כן, החשש הנוכחי הוא, כי ההפרטה עלולה להוביל להתנערות של המדינה לטיפול בנושאים המכובדים על תקציביה הלאומי (סעד, רווחה ובריאות). ובela שתתארגן מסגרת מתאימה מבינה חברתיות, אשר תהווה תחליף טוב וייעיל לשם קליטתה פעילות זו.

*

להלן, נזא מנוקדת הנחה, כי תחוליך ההפרטה לא יעצר בחברות הממשלה ויגיע גם לתחומי הסעד והרווחה, ובמידה מסוימת לתחומי הבירות.

לנוכח מרכזיותם של תחומים אלה מבינה ציבורית וללא מידה, לא יעלה על הדעת, כי הממשלה לא תמשיך להיות אחרית להם, גם אם תועבר הפעולות לידיים פרטיות. מה עוד, שהיא אינטנסיבית הכלכלי של היוזמים הפרטיטים בתחוםים הלאומיים. לדוגמה זו היבטים רבים: אידיאולוגיים, ציבוריים, כלכליים ומינהליים.⁽³⁾

לנוכח העובדה, כי אנו מצאים בסיטואציה של מודאטוריהם חוקי, והכלים מצויים בידי מעצבים המדיניות "כחומר בידי היוצר", הרי שנקודת בראשית זו, הינה נקודת זמן אידיאלית לנצל את

ואולם, בעידן של ביטוח וביטוח לאומי, המבטיח אדם מפני מצוקות שונות והמספקים, באורך גוף והולך, את צרכי בימות הסגריר - מוצא מעשה הסעד את הצדקתו, יותר ויותר, בתחום הרגש והערפחים.

מכל מקום, בהתאם להנחה זו, נמצא, כי הסעד והרווחה נובעים מחיובי עלות-תועלות לטוווח ארוך: וכיודע, לשיקולים לטוווח ארוך קיימת שונות רבה ביחס להעדפותיהם של הבורים, ושוב אי אפשר להשאיר אותם בתחום הפרט. הגישה האינדיו-אליסטיות, בקיוגיותה זו, יוצרת, אם כן, קושי בתחום הסעד והרווחה, שבם אין לפrecht אינטנסיבי כלכלי מיידי.

המציאות מלמדת, כי במדינות, שבן מאמצות התיאוריה האינדיו-אליסטיות, הוכנסו, לשם יישומה, תיקונים אדר-hook, כדי שיתאפשר תיקנון כלכלה לאומית וכיו"ב. יתרה מזו, במקומות אלה קיימים ארגונים ציבוריים וולנטאריים רכיבם, שהוקמו כיוומה פרטיט; והם הנושאים בנטול הניגר של ארגון פעילותם חברתיות של סעד, דפואה ורווחה. פעילותם אלה מאורגנות מטעמים ערכיים ומגנתן המוצהרת הינה לפועל באופן לא-רווחתי. על פי התיאוריה של אדם סמיות - אין כל מקום להחת לארגונים אלה תמייה תקציבית והכרה לאומית.

מה בארץ-הברית - שבנה ונגთ השיטה האינדיו-אליסטיות

ואכן, באדר"ב - שבנה נוהגת הגישה האינדיו-אליסטיות - לא זכה המגזר הציבורי, במשך שנים רבות, להכרה לאומי מטעם הרשות, להוציא נושא מסויימים וגופים מסוימים, שייזכו להכרה ולסיכוי בדרך של פטור מס. ודוק - "פטור מס", ולא "זרמה תקציבית". גופים אלו נמנעו ופורטו בראשינה סגורה, שנקבעה בידי הרשות.⁽³⁾

על רקע האינדיו-אליסטים הקלאסי, מובנת גם התדריגות בשאללה, אשר מהבינה האידיאולוגית והפילוסופית לא הייתה צריכה להישאל בכלל: מודיעו הענק פטור ממש הכנסה למוסדות ציבוריים? פרופ' אליאט (נשיא אוניברסיטת הרווארד באותה עת) השיב על הצעה, שהועלתה אז, לבטל את חוקי הפטור ממש למוסדות הצדקה שבמדינת מסאסצ'וסטס, באדר"ב.⁽⁴⁾ כי התנגדות לפטור זה ממש, הינה לא-הגיונית ומדושעת.

לא-הגיונית - מכיוון שקולג'ים, בת חולים ומוסדות דת מסיעים למטרות הציבוריות הנעלמות

לפועל על מוגן, כי רשות העמותות תהיה חיבת קריטריוונים ברורים, בהקפדה על כיבוד מעדכנת הזכויות של הציבור ובאייזון הולם בין האינטראסים השונים, כשהיא כפופה, כאמור, לפיקוח שיפוטי ולכללי המשפט הציבורי.

מציע:
מיניו דירקטוריים מן הציבור
שייהו רואי חשבון

מציע כי הדירקטוריים מטעם הציבור, שיימנו בידי רשות זו, יהיו רואי חשבון, שיגישו דו"חות כספיים מטעם אותן עמותות ושיהיו אחראים בمرة רביה לפעולותן ולnikion כפיהן.

ביקורת על ניקיון הכספיים בתחום זה הינה חיונית, בייחוד, לנוכח הניטין השלטוני במדינת ישראל, שלפיו נזונים גופים ולולנטאריים מסוימים באופן מאסיבי מת锴ב המדינה. הזדמנות כספי ציבור לגופים, המציגים בהנאה פרטית, מהיבת פיקוח מתאים.

נוסף על זאת, מציע כי רשות העמותות שתוקם, תברך באופן סדרי ו/או מידגמי את פעילות העמותות, תנחה ותווסת את פעילותן, ותודה לה בסיבות מסוימות זכות הכרעה בסכסוכים שבין העמותות לבן עצמן ובין העמותות לבן המיםך השולטוני, בסוגיות של פטור מימייסוי, וכיו"ב.

מושוםvr. מוצע להעמיד בראשה של רשות זו שופט או שופט בדימוס, שידע לאון בין האינטראסים המתנגשים, בעלי להיות כפוף להשפעות מצד המיגור המיסדי-השלטוני או המיגור הציבורי, ושידע להכריע באופן הולם בסכסוכים כאמור.

שיקולי "עלות תועלת"
בהקמת הרשות המוצעת

מודל זה מביא בחשבון, באופן מודיע, את ההנחה, כי מיסוד של הפעולות הציבורית עלול להביא לשינוי של עמותות רבות, כי يتגלח שאין בהן צורך. גם הצרכים עלולים להיות מוגדרים בידי רשות העמותות הציבוריות באופן מצמצם, תוך הבאה בחשבון של שיקולי מס (והרצין לצמצם את שיעור מקבלי הפטור ממס).

אפשר שבחיש, בהקשר זה, קרייטריון ראשון, שלפיו יוקמו עמותות רק כאשר יובא לפני הרשות קיומו של צורך מסוית לציבור שגודלו מסוים, או דבר קיומו של צורך היוני הנוגע בתחום קיומי של אנשים מסוימים.

תהליך הפרטה, כדי לייצור מיגור ציבורי אחראי, מחד גיסא, וחופשי, מנגד גיסא. משומןvr. אם מתכוונת הממשלה לצמצם את פעילותה במשק, גם בתחום הסעד, הרווחה והבריאות (ושמא גם החינוך) - מן הרואין לחת את הדעת ומדרשו, לשאלות האלה:

* כיצד יdag המיגור הציבורי לנושאים אלה?
* האם תקים לה כל קבוצת יעד עמותה ולונגטארית משלמה?

* כיצד יחולקו התפקידים בין המיגור המיסדי-השלטוני לבין הציבור?
* האם יפעל הציבור רק במקומות שבהם מתגלית איז-אוניות מצד המיסד השולטוני, או שמא תועבר הפעולות באופן מכון ויזום לידיים ציבוריות ותופקע לחלוון מן המיסד השולטוני?
* מה יהיה תפקיד המיסד השולטוני ביחס לפעולות, שעבירה כבר למיגור הפרטי?

* האם תפעל הממשלה בתחום אלה כגוף מבקר, מנהה ומדריך, או שמא היא תמשוך את ידיה גם מכך, ותהיה אידישה לנושא כולם, תוך שהוא מוציאה אותו מתחום אחריותה?

המודל המוצע

לנוכח האמור לעיל - מוצע בזאת מודל, שלפין, בתחום הסעד, הרווחה והבריאות, שבו היומה גם מן הציבור, שאין כמווו לדעת "היכן הנעל לווחצת": ואולם, הממשלה המשיך לפעול בתחום הפיקוח והתוויות המדיניות.

בהתאם למודל זה תוקם רשות עמותות ציבוריות (להלן: "רשות העמותות"), כפי שקיים היום בישראל רשות חברות ממשתיות. רשות זו תפקח על פעילות העמותות, והיא תמנה בהן דירקטורים מטעם הציבור, אשר יקבעו את הפעולות ויינחו אותן.

מציע:
"רשות העמותות" תקבע
את תחום הפעולות של
העמותות ותברך אותן

בהתאם למודל המוצע, תקבע רשות העמותות אילו עמותות יפעלו בתחום פעילותות שונות, תסדר את פעילותן, ובמקבילם הרואים אף תיוזם פעילותות ותוציא מכרזים להקמת עמותות, לשם ביצוע פעילות מסוימת, באיזוריהם מסוימים.

רשות העמותות עשויה להיות תחוליף
לפעילות ממשלתית בתחום הרווחה לגאוני
הקמת רשות שכזו, באמצעות חוק, תעניק הכרה
לאומית ומעמד חוקי לקיומו של מיגזר ציבורי,
תמסד את קיומו, ותפרק את פעילותו, תוך שהדבר
מביטח حق חופש פעולה ויוזמה והן אחראיות
חברתיות.

רשות שכזו, עשויה להיות תחוליף טוב לפעילות
ממשלתית בתחום הסעד, הרווחה והבריאות; עם
זאת היא עשויה למניעץ יצירתם של חללים חברתיים
וחוקים מסוכנים, העולאים להיווצר בתחום מישום
קיוצני של תהליכי ההפרטה.

אנו, בצד הברכה, העשויה לצמוח מミיסוד
הפעילות הציבורית בתחום ההכוונה הלאומית
ובתחום הפיקוח על טוהר המידות, עלילות
להוועץ תוצאות שליליות, הנובעות משיקולים של
תחרות בין עמותות, ושל גורמים ממשלתיים
шибקו לשמר בידיהם תחומי פעילות, תוך
צימצום מרחב המהיה של עמותות שונות אחרות,
המנקשות לעסוק בנושא. כדי למנוע תופעות
כאומר, מן הרוי לצורך מערכת זכויות מוגדרת,
אשר תגדיר באופן רחב יותר את הזכות של כל
קבוצת אנשים: להקים עמותה, לפעול במטרתה
ולהשתלב במרקם הפעילות המשקית באופן אחראי.

(1) עם זאת, יזכיר, כי גם הגישה האינדיידואליסטית, המכירה בקיומם של פרטימ כפרטם בלבד,
AINA מכירה בציור עצמאי של פרטימ, כמוסד עצמאי, אלא כאוסף של פרטימ. מכאן, חולשתה
של הגישה האינדיידואליסטית, המזמין באופן פרדוקסלי התרבות ממשלתית.

(2) ואולם, זו הסיבה שהממשלה נאלצת להפעיל מגנוני כפיה לגביה מס. שכן, אילו כל אדם
רצionario דאג לחברה באופן טבעי, לא היה צורך לככל את ענייני העיבור באמצעות גביה של
מס.

(3) בתחילת שנות ה-50 של המאה המפוארת של ארגונים פטורים ממס,
בסעיף 501A לחוק מס הכנסה, כלל רשימה סגורה; וזאת, במקומם לפרש את החוק כמציל
פטור מוחלט על כל הארגונים שאינם מיועדים למטרות רווח, ואשר מייעדים רווחים לצורכי
zionist. בתגובה הרחיב הקונגרס, בשנת 1916, את סעיפי הפטור.

ראה לעניין זה:

Boris I. Bittker & George K. Radhart: "The exemption of Nonprofit organizations from federal Income Taxation" The Yale Law Journal, Vol. 85 No. 3 (1976) P. 2299 at p. 303.

המונה צדקה ניתן, אף הוא כשלעצמו, לפירוש צר (פתרונות מצוקות של נחילים ונדכים)
ולפרש רחב (קידום הבריאות, החינוך, המדע, הדת וכיו"ב).

ב-1958 קידם רילינג את העדלה, כי הקונגרס באלה"ב התבונן לפרשנות רחבה של מטרת
הפטור.

ראה:

Reiling, "Federal Taxation - What is a charitable organization", 44
.A.B. A.J. (1958) 525

בהתאם רילינג סגן יועץ ראשי של שטנות המס באותה עת, אין תימה, כי עמדתו משתקפת
בהגדרת המונח "צדקה" שנכללה לאחר מכן בתקנות האוצר.

ראה:

Treasers. Reg (c) (3)(d)(2)(1) (1959)

(4) מוסדות אלה קמו כמטריות אחר הגוף, והם הוקמו בידי רבבות אנשים פרטיים, כשהעיבור
מושך את עצמו מממן, בעיקר, פועליות אלה.

(5) ככל שהדברים נוגעים להיבטי המיסוי,ណז עניין זה בהרחבת, ואף הוציאו מספר הצעות
מפורטות. ראה, למשל, א. וינרט, "מיסוי מוסדות ללא כוונת רווח" (הוצאת "חוון למשפט")